

ADOLF WILHELM ROOS' BREV

TILL SÖNERNA

(fortsättning)

87.

Sthm 27/1 80. på aft.

Min kära Gosse,

I förlitande derpå att Mamma och syskonen skulle något så när regelbundet underhålla Dig med bref, har jag länge nog uppskjutit att skriva Dig till.

Men Du har, efter hvad jag erfarit, nog icke, sedan återkomsten till Ultuna, synnerligen ofta haft underrättelse hemifrån.

Nu några rader, särskildt för att lyckönska Dig på Carlsdagen, som ju är en slags half namnsdag för Dig.

Roligt vore det nog att se Dig hemma öfver Norrlandsgillet, men med resa och billet till Gillet ginge det väl allt till 17 à 18 kronor, och det är en utgift som det nog är bra att kunna undvika.

Jag vill därför icke förslå Dig den saken, isynnerhet som vi väl kunna hoppas på att se Dig hemma i slutet af nästa månad, till Mammans födelsedag.

Litet hjälp till bestridande af utgifterna för Carlsdagen på Ultuna skall jag väl skicka Dig med Gustaf.

Han kommer nästa måndag.

Och då får Du äfven dina kläder, säger Mamma.

I dag ha syskonen — med undantag för Waldemar, som varit litet krasslig de sista dagarne — haft ett kälkparti på Djurgården.

Med dem voro åtskilliga ungdomar från Grafströms och Almqvists, men ej Skogmans, hvilka hade något förhinder.

Senare på e.m. foro Mamma och fru Grafström äfven dit ut, medhafvande kaffe och glödgadt vin.

Litet hvar af ungdomen tyckes ha' varit rätt belåten med sin dag.

Utom en liten tillställning här om dagen hos Grafströms ha, så vidt jag minnes, syskonen ej under de sista dagarne varit med om några tillställningar.

Mina s.k. nöjen ha åter inskränkts till — eller utsträckts till, om Du heldre så vill — slottsbalen och en bal hos Björnstjerna¹, från hvilken senare jag dock hemkom redan kl. 10.

Och så en par middagar, den sista igår hos Preussiska Ministern.

Man börjar åter, på riksdagen, bråka om Post- och Telegrafverkens sammanslagning.

Tornerhjelm² har t.o.m. väckt motion derom.

Så hastigt blir väl ej något deraf.

Men nog är det möjligt, att det slutar med en sammanslagning³.

Kärt och väl behöfligt vore det nog om på det sättet jag kunde få mig par tusen kronor mera i inkomst.

Men, om jag komme att gå i land med saken och ordna det hela efter önskan, kan bli en annan fråga.

Och så befinna vi oss helt plötsligt och oförväntadt midt inne i en slags ministerkris.

Det är med anledning af den der värnepligtslagen.

Den blir nog icke afgjord än på många veckor.

Och huru det kan gå, är ännu omöjligt gissa sig till.

Men att, om den faller, De Geer och med honom flere afgå, lär väl kunna tagas för afgjordt.⁴

Mamma och Syskonen helsa Dig hjertligt.

Särskildt tackar Axel för brefvet i dag.

Pa

88.

2/2 80

Min kära Gosse,

Som jag i mitt sista bref yttrade, syntes det mig blifva nog dyrt att för Norrlandsgillet utbetala både balbiljett (7,50) och jernvägsbiljett.

Derför lät jag också förfalla frågan om Din hemkomst för det ändamålet, ehuru det nog gjorde mig litet ondt att icke kunna bjuda Dig på det der nöjet.

¹ Oscar Magnus Fredrik Björnstjerna (1819—1905) generalmajor och statsminister för utrikes ärenden (1872—1880).

² Rudolf Viktor Tornerhjelm (1814—1885) ledamot av Första kammaren (1867—84) för Malmöhus län. Ägare till Vrams Gunnarstorp.

³ Julius Edvard von Krusenstierna (1841—1907) som blev Roos' efterträdare som generalpostdirektör 1889, var ordförande i den kommission (1889—1892) om post- och telegrafverkens förenande, som föreslog oförändrad ordning.

⁴ Regeringen De Geer avgick den 19 april efter nederlag i Andra kammaren på värnpliktsfrågan.

Lantbruksinstitutet i Ultuna.

Nu erbjuder sig ett annat, som åtminstone blir 7,50 billigare.
Till bal hos Reuterswårds nästa lördag (d. 7) äro bland andra bjudna
»Herrarne Roos».

Dermed menas naturligtvis äfven Du.

Will Du begagna Dig af den bjudningen och — än bättre — vill Du,
i fall det är blidt, nöjas med 3 klass biljett på resan, så bjuder jag Dig på
den.

Låt mig veta hvad Du säger derom.

Tydligt är det att, i händelse af skarpare väderlek, jag heldre betalar
2 kl. biljett än ser Dig blifva förkyld.¹

För febr. medfölja 14 kr.

Till den der Carlsfirningen 6— 20.

Nyheter hemifrån — om några sådana finnes — får Du af Gf.

Pa

89.

19/2 80. Sthm.

Min kära Gosse,

Tack för ditt bref.

Mitt bref idag blir mycket knapphändigt.

Jag kommer just nyss från Ad. Reuterskiölds begrafning.

¹ Se not till brev 86.

Och skall om en stund på middag till Montgomery Cederhielm.

Begrafningen var mycket talrikt besökt.

Och så var ju också den döde en af de der stilla, goda, anspråkslösa människorna, som kanske aldrig haft någon ovän.

Liktal hölls af pastor Bring.¹

»Det var mig en ljusalv», sade bakom mig Osc. Mörner² sedan prosten slutat.

Och nog måste jag medge, att jag har svårt fatta hvarmed han förvärfvat sitt rykte för vältalighet.

Sedan numera både musik och kokfru äro beställda för lördagen, den 28de, så kunna vi väl taga för afgjort att den påtänkta festen blir der.

Huru pass den kommer att lyckas, kan bli en fråga.

Men så är saken gjord.

Listan upptar ren 80 namn.

Antagom — och hoppoms — att 20 sända återbud, så blir det dock en rätt vacker samling; vare det sagdt utan all garanti för gästernas utseende.

Härjemte en v~~ex~~el på 346 kr.

På den kan Du lyfta penningar i Upsala banken.

Deraf äro afsedda:

300 till Din halfårsafg.

35,85 » » bokräkning

335,85

och resten till Din och Gustafs hemresa d. 28de.

Du kan bjuda Santesson och Lagerfelts.

Låt oss veta närmare när Ni hemkomma.

Helsa Gf, till hvilken jag snart skall skrifva.

Ma o. syskonen helsa Er bägge.

P.

90.

Sthm 21/III 80
sent på aftn

Min kära Gosse,

Nyss kom Ditt bref till Anna.

Jag ser deraf att det gått bra med din tentamen.

Och det har jag hoppats om alla dina prof på Ultuna.

¹ Johan Kristoffer Bring (1829—1898) blev 1862 föreståndare för Diakonissanstalten Ersta i Stockholm.

² Julius Oscar Mörner (1816—1888) ledamot av Första kammaren (1867—1884) för Östergötlands län.

Ty om jag en gång var mycket orolig för din studentexamen, likasom jag nu allt är det för Axels, så är jag det icke i afseende på dina Ultuna-examina, emedan jag vet att hvad Du der har att lära, intresserar Dig, och Du nu är tillräckligt förständig för att inse, hvilken makt som — icke minst på den bana Du valt — ligger i verkligt vetande.

Mycket kärt skall det bli för oss alla att snart åter råka Dig.

Jag sänder för resan litet penningar till Gf.

Af dem har Du att lyfta 7,25.

För par timmar sedan reste Louise med nattåget till Paris.

Mostrarne med barn — ja, ja, det vill säga Elisabeths Titti eller hvad hon heter, är då icke med — ha från bangården kommit hit upp och hålla som bäst på att rasonera om fruntimmers toaletter, allt åpropos Kierrulfs¹ bal.

Imorgon skall Axel också på bal, nämligen till not. Winroths.²

Man kan icke fränkänna dem en viss slags trohet.

Mamma och syskonen helsa Er bägge.

Särskildt tackar Aa för brefvet.

Pa

Det är nu för sent på qvällen att kunna få inlemnadt ett rek. bref.

Icke heller har jag f.n. vexladt.

Jag sänder därför penningarne först i morgon med p-anvisning till Gf.³

Du skall väl dock in till staden någon gång innan Din hitresa.

91.

Sthm 9/IV 80.

Min kära Gosse,

Härhos de begärda 50 kronorne.

Den nu pågående veckan har varit tämmeligen orolig.

I måndags soupvern hos Mbr Johans, hvilken var rätt storartad, men mera tråkig.

Tisdagen balen hos Bergs.

Fru B. gjorde Dig artigheten att fråga efter Dig.

Och mot mig var hon så älskvärd att, då vi foro hem strax efter kl. 12, bedja mig återkomma till Nachspeiet kl. 2.

Jag föredrog dock att gå till sängs mot att på morgonen sitta till bords par timmar.

¹ Se not till brev 54.

² Alfred Ossian Winroth (1852—1914) son till Pontus Fredrik Teodor W., blev 1879 docent i Uppsala och 1892 professor i civilrätt i Lund. Jfr. brev 51.

³ = Gustaf.

I går voro Mamma och jag på souper hos Ros.
 Och i morgon aftonsamqväm hos Elisabeth.
 En utvald societet.
 Utom Pipers och mbr Johans äro nämligen bjudna Gyldenstolpes och
 Åkerhjelm's och Lewenhaupt's.
 Och kanske ännu något annat fint folk.
 Så att vi komma väl att ta' oss slätt nog ut i en sådan der lysande sam-
 ling.
 Utom Ma o. jag äro äfven Anna och Axel bjudna.
 Osäkert dock om Ax. bryr sig om att gå dit.
 Han har naturligtvis brådt om nu till sin examen.¹
 I dag firar Aa sin födelsedag.²
 Har, för sådant ändamål, bjudit sex af sina kamrater.
 Naturligtvis Stina R. först och sist.
 De tycks ha det rätt muntert, efter som deras skrattsalfvor höras ända
 hit in i mitt embetsrum.
 Riksdagsarbetet är nu mycket lifligt.
 Plenum mest hvar dag.
 Och ehuru jag just ingen nytta gör, måste jag dock vara närvarande, då
 ofta nog voteras om viktiga frågor.

Helsningar både till Dig och Gustaf från oss alla.

Pappa

92.

Sthm 1/VI 80.

Min kära Gosse,
 Direktör Nordströms bref, som här om dagen gaf mig anledning sända
 Dig ett brefkort, sade mig att Haddorpsaken¹ vore att anse som afgjord
 för så vidt Du ginge in på förslaget . . . eller någonting ditåt.
 Var det något nytt villkor eller var det bara en fras?
 Jag önskade snart få veta, om saken nu är fullt klarerad, för att skrifva
 några ord till N. och tacka honom för hans artiga bref.
 Fredagen, på morgonen, är det meningen att jag skulle resa till Skåne.
 Som Du vet, medföljer Axel.
 Derförinnan skulle jag dock sända Dig något penningar.
 Låt mig veta hvad Du behöfver.

¹ Studentexamen, se brev 90.

² Anna Maria fyllde 18 år.

¹ Haddorp, gård i Slaka socken, Östergötland, där en plats som lantbruksbefäl tyd-
 ligen var »vikt» för Adolf. Brevkortet som nämns är inte bevarat.

Hufvudsakligen är det väl för resan ner till Blekhem², den Du ju önskade göra på jernväg, för att under tiden besöka Haddorp.

På Bm hoppas jag att vi råkas, då jag väl sannolikt i slutet av juni eller början af juli kommer dit på några få dagar.

Gumman Ulfsparre är på bättringsvägen och tros komma sig.

Mamma, jemte Aa o. Wr, tänker på att resa ner med ångbåt d. 12.

Aldeles afgjordt är det dock icke ännu.

Hon helsar Dig.

Och så göra äfven syskonen.

Gustaf afreste härifrån i går på morgonen.

Du går väl någon gång och besöker honom.

Mamma ber Dig låta henne veta, hvilken dag Du tror Dig komma att inträffa i Sthm.

Det blir dock säkert alltid efter hennes afresa.

Pa

93.¹

Min kära Gosse,

Ditt bref fick jag just nyss.

Är f.n. stadd i full packning.

Och tänker imorgon bittida begifva mig af.

75 kronor följa härhos.

Af dem torde Du lemna Gustaf 15 kr.

Säg honom derjemte — ty jag hinner nu ej skrifva särskildt till honom — att, då han, efter första exercisens slut, återkommer till Stockholm han har att hos Mina lyfta 75 kronor, afsedda att bestrida utgifterne för senare exercisen samt för resan ner till Småland.

De 60 kr. som af nu öfversända belopp komma Dig till godo, har jag beräknat för följande utgifter:

De böcker som, enligt brefvet i dag, Du behöfver köpa före afresan från Upsala —	kr. 18:—
juni månadsanslag —	14:—
jernvägsbillett till Westervik med kroken till Linköping.	14:25

² Se brev 10.

¹ Brevet saknar ortsangivelse och datum men är troligen skrivet från Stockholm strax efter brev 92 år 1880.

Mat på vägen, drickspennin-
gar på Haddorp och
nattquarter på vägen samt
diverse andra mindre ut-
gifter — — — —

13,75

Sma kr. 60:—

Jag hoppas att Du måtte berga Dig \bar{d} ermed.
Då, efter hvad jag påräknar, vi råkas i Småland, så får jag der lemna
Dig penningar för återresan.
Mamma och syskonen helsa både Dig och Gf.
Jag gör så med.
Då Du skrifer, är bäst adressera brevet på Malmö.

Pa

Låt oss veta Gustafs adress, d.v.s. hans nummer m.m.

94.

Sthm 10/VII 80.

Tack, min kära Gosse, för ditt bref.

Gustaf hitkom i onsdags på e.m., litet trött efter strapatserna, men för
öfrigt kry och rask.

Som han tycks önska hvila ut här något ytterligare och jag är rätt be-
låten med att ha' något sällskap, har hans nedresa blifvit uppskjuten.

Han far — efter hvad nu är ämnadt — härifrån om måndag middag
och bör då på tisdagen, strax på e.m., vara i Almvik.

Här på går f.n., som Du kanske sett af tidningarne, naturforskarmöte.¹

Som jag icke haft anledning antaga att vetenskapen skulle något vinna
derpå att jag deltog i mötet, men deremot bestämdt jag derpå skulle för-
lora några tiotal kronor, har jag hållit mig utanför saken.

Till största delen består också mötet af läkare och apotekare.

Eljest har jag verkligen, under Gustafs härvaro, kommit att vara något
ute, hvilket förut icke var händelsen.

I förrgår skulle vi göra besök hos Elisabeth.

Komna till Kräftriket på e.m. erforo vi emellertid att E. strax förut
begifvit sig till staden, för att resa till Löfsta, der hon skulle stanna till
måndagen.

¹ Det tolfte nordiska naturforskarmötet hölls i Stockholm 1880 med 734 deltagare.

Nb. rubr. Johans Löfsta och icke det Piperska.

Att tillbringa hela e.m. med gubben D'Ahlbedyl var mer än vi trodde oss stå ut med.

Vi vandrade därför snart derifrån till Bellevue.²

Funno Lundbergs hemma och souperade der.

Der var rätt trefligt och qvällen förgick fort under samspråk om Spanien, medan ungdomen spelade croquet.

Bland ungdomen var äfven fröken Paykull — lika blek som på vintern — hvilken, likasom Lundbergarne, sände många helsningar till Anna.

Eva L. var nära nog stor dame och »tyckte sig minnas» att hon sett Waldemar i gymnasistmössa.

Så är det med troheten i Norden.

I går qväll slogo vi oss återigen lösa och begåfvo oss till — Djurgårds-teatern.³

Der gafs en besynnerlig pjäs som hette Turkarne.

Om meningen var att gifva en riktig föreställning om den s.k. turkiska musiken derigenom att alla de uppträdande sjöngo så falskt som möjligt, så kan man icke säga att representationen misslyckades.

För öfrigt vackra dekorationer, som vanligt, och ganska bra ballet.

Hos Lundbergs hörde jag också litet om Malmsten.

Han lär vara försjunken i en stark apathie, men för öfrigt finna sig rätt bra på stället, det han icke vill lemna, ehuru han dagligen svär öfver att de ha' »så förb. dåligt vin».

Och uppgiften om förmögenheten är nog riktig.

Han har åtminstone 300,000 kronor, och alltsamman i verkligen goda papper.

Nu är det också verkligen slut med nyheterna.

Både Gustaf och jag helsa Er allesamman.

Välkommen när Du kommer.

Pappa.

Waldemars Cavallin⁴ är kommen från bokbindaren och blir nedsänd med Gf.

Om Ulfsparras har jag icke hört något sedan jag i tisdags råkade dem på Carl XIII:s torg.

De hade då skrivit till Trosa och hört efter rum, men hade föga utsigt att få några.

² Bellevue vid Roslagstull i Stockholm.

³ En sommar-teater hade funnits på Djurgården sedan 1801.

⁴ Chr. Cavallins Latinskt skolllexikon utkom med sin första upplaga 1871.

Tack, min kära Gosse, för ditt bref. Och tack för sist.

Den var, den der resan, en mycket behaglig omvexling i det enformiga och tämmeligen instängda lif som jag nu en månad fört.

Efter den der nog stora smultronportionen på gästgifvaregården och besöket å Stockholms nationshus¹, kände jag en oro i magen som, under de sista timmarne i Upsala, lät mig befara ett illamående.

Deraf vardt dock intet; hvartill kanske äfven bidrog par stycken klunkar ur den der kognaksbuteljen.

Då jag återkom hit, var jag redan aldeles bra.

Ofta har jag tänkt på huru hett Du väl lär ha det dessa sista dagarne, som kommit mig att gå ute i en enda rock; någonting som just icke eljest hör till mina vanor.

Imorgon qväll reser jag härifrån med nattåget till Flen.

Far andra dagen till Nyköping, derifrån till Karlstad och så till Åmål, der jag tänker vara på söndagen eller måndagen.

Och så direkt till Wenersborg och Lysekil.

Jag räknar på att vara i Lysekil redan tisdag middagen.

Man tyckes — och det är väl ej så underligt — der taga för afgjort att jag skall komma dit hvart år.

Jag hade nämligen i går telegram från herr Hallberg, hos hvilken jag i fjor bodde, att jag äfven nu kunde få samma rum som jag då hade.

Och som lägenheten är både billig och bra, torde jag väl taga den.

Det är samma hus i hvilket Skogmans bodde för två år sedan.

I morgon har jag lofvat mig på en hvardagsmiddag till Lundbergs.

Det är det enda rummel jag råkat ut för under den här Stockholmsom-marsejouren.

Jag beger mig derifrån direkte till bangården.

Af mbr. Carl har jag i dag haft besök.

Han far i öfvermorgon till Småland, och strax derefter ditkommer äfven Sophie Piper.

Ännu är ej bröllopsdagen bestämd, men i novr skall det bli.

Din kavaj är ännu ej kommen fr. Lindqvist, men Mina har lofvat i afton gå och mana på honom.

Och så snart den fås, skall hon skicka denna jämte servietterna.

Mera från Lysekil, der jag hoppas snart få höra af Dig.

Pa

¹ Blackstadius »Stockholms i Upsala studerande nations medlemmar 1800—1881» tryckt 1882.

Lysekil 5/VIII 80.

Tack, min k. Gosse, för ditt bref, det första som kom mig tillhanda efter min hitkomst till Lysekil.

Som ämnadt var, reste jag torsdagqvällen från Stockholm.

Enligt den uppgjorda reseplanen skulle jag lördagqvällen i god tid komma till Karlstad och der ligga öfver till följande förmiddag.

Men ödet hade annorlunda beslutat, som det brukar beta i romanerna. I Kristinehamn råkade jag på Hammarhjelm.

Och ehuru just icke någon synnerlig sympatie rådt oss emellan de senare åren, blef det nu — för en stund — så väl att jag ej kunde undgå fortsätta resan till Mölnbacka och ligga der öfver natten.

D.v.s. att jag, som tidigt på morgonen rest från Nyköping, den dagen fick tillbringa nära fjorton timmar i jernvägskupé.

Och det är några timmar för mycket.

I Åmål nödgades jag dröja öfver ett dygn, för telegramvexling rörande den der förrymde postexpeditören.

Och så kom jag slutligen hit i förrgår, tisdagsmiddagen.

Här är åtskilligt förändrat.

Professorns villa är åter uppförd.

Och på berget bredvid Berndtsons har herr Lundström, Curmans svärfar, låtit bygga en schweizerstuga.¹

Du minnes det der lilla konditoriet, som fanns på gården der vi sist bodde.

Der är nu, i dess ställe, uppfördt ett trevåningarshus med hvarjehanda utsprång, balkonger m.m.

Och så är gästgifvaregården ombyggd, — allt i villastil — och omdöpt till hotel.

Så att det går framåt, ser Du.

Hvad badgästpersonalen beträffar, är den talrikare än någonsin.

Jag känner dock ej särdeles många af den.

Dem med hvilka jag hittills mest varit tillsammans, äro min Ros i skogen och hans fru.

Högsätet i matsalen har jag förlorat.

Der trona nu några Göteborgsmatronor.

Gamla Anna har erbjudit sig på något sätt förflytta dem till en annan plats.

Men jag har afrådt henne derifrån.

Jag har ingen lust komma i strid med hela Israel.

¹ Fotot av Curmans villa togs troligen sommaren 1880.

Jag har f.n. till bordskamrater gubbarne Kugelberg, dem Du kanske minnes.

De äro just icke så muntra, men så går det väl ändock.

Den storhet — nära nog okända storhet — om hvilken alla menniskor tala, är grefvinnan Platen, född Hamilton.

Hon är här ensam.

Vill gerna sköta sig i fred och har därför ringa lust att göra några bekantskaper.

Naturligtvis tas det icke riktigt väl.

Jag har råkat henne par gånger och tänker försöka öfvertala henne att besöka nästa soirée, då musiken har sin recette.

Ett sådant steg skulle nog göra godt.

Så vida icke vederbörande med bara ögonen åto upp den magra menniskan.

Öfver mathållningen på schweizeriet klagas nu, såsom förr.

Jag kan dock ej säga att det blifvit sämre än det förut varit.

Till och med ha' de fått bättre hvetbröd.

Och det är ju icke en så oväsentlig sak.

Kommer Finska Anna till Stockholm, så vore det väl kanske icke så tokigt att Du någon dag helsade på henne.²

Kostnaden därför — äfvensom för något slags nöje, hvarpå Du möjligen ville bjuda henne — skall jag vidkännas.

Men innan Du far till Stockholm, bör Du förvissa Dig om att hon är der.

Ty hvad jag hittills vet om saken, är endast en förmodan som af Birger förleden höst uttalades, då jag var i Helsingfors.

Det kan ju sedermera mycket ha mellankommit.

Skrif därför till Mina och bed henne underrätta Dig om Anna afhöres.

Och låt mig sedan, min kära Gosse, snart och ofta få höra af Dig.

Pa

97.

Uddevalla 28/8¹ 80.

Tack, min k. Gosse, för ditt senaste bref.

Som Du ser af brefvets afgångsort har jag redan lemnat Lysekil.

Och det utan afsaknad.

² Farbror Birgers dotter och alltså en kusin till Adolf. »Finska Anna» för att skilja henne från Anna Maria, system.

¹ Det är ovanligt att Roos anger månaden med arabiska siffror — 28/VIII hade varit normalt.

Wisserligen var vädret hela tiden det bästa man kunde tänka sig, men att — som fallet var med mig de sista dagarne — vara nästan uteslutande hänvisad till att sällskapa med den der Dodo Mörner, det är en lott, hvilken det icke blefve lätt att fördraga, äfven om solen sken både nätter och dagar.

Lägg dertill den der s.k. Lysekilssjukan, en art kolerin², som på de sista veckorna gripit mycket omkring.

Curman sjelf — hvilken icke är böjd för att utbasunera saker som på något sätt kunna antagas diskreditera stället — uppgaf sjelf att i sommar öfver 600 badgäster angripits af den i frågavarande sjukan.

I söndagsnatt hade jag den äran att, jämte tre andra herrar i samma hus, lemna vårt bidrag till antalets ökande.

Och i tisdags rapporterades Professorn sjelf sjuk, sängliggande sjuk.

Som mången annan tog jag därför mitt parti att resa, — ehuru det var 3, 4 dagar tidigare än jag ursprungligen ämnat — hitkom sent i går qväll, ärnar i e.m. fortsätta resan till Göteborg.

Sedan bär det väl af till Jönköping, möjligen vidare upp till Eskilstuna och Westeras.

Sannolikt är jag fredag e.m. i Stockholm.

Den 25te — dagen efter Mammans och min bröllopsdag — ämnar jag bege mig af till Paris.

Till den 24 sep^{tr} vore det mycket önskligt att Ni alla kunde vara hemma.

Äfventyras icke på något sätt möjligheten härtill för Dig derigenom att Du hemkommer äfven till Gfs födelsedag, så är Du naturligtvis hjertligen välkommen, äfven den 6te, eller kanske sannolikare den 4de.

Den 1/IX antar jag att Mamma och Syskonen äro hemma.

Innerligen roligt och kärt skall det bli att få återse Er alla, om också mötet blir kort nog.

Pa

98.

Sthm, söndagsmorgonen,
12/IX 80.

I största hast.

I morgon resa Gf och Ax. härifrån med ångbåt till Upsala.¹

Min resa till Paris har blifvit något litet uppskjuten.

Konferensen kommer nämligen ej att sammanträda förr än den 9 okt.

D.v.s. att jag ärnar resa härifrån den 3 i nästa månad (på morgn).

² Troligen en magsjukdom — möjligen skaldjursförgiftning.

¹ Staden hade under seglationstiden daglig ångbåtsförbindelse med Stockholm.

Mamma har i fråga satt, huruvida Ni ej, vid sådant förhållande, ville heldre komma hem vid den tiden än till d. 24 dennes.

Ni skulle väl i det fallet vara att hemförvänta d. 1 dennes.

Öfverlägg härom med bröderna.

Gör i allo så som Eder sjelfva bäst synes.

Antingen Ni kommer förr eller senare, äro Ni lika välkomne.

Men låt oss, något så när i tid, få veta huru det blir.

Intet nytt har jag egentligen att meddela.

Af mbr. Carl, som var uppe en stund i förrgår, hörde jag att bröllopet ännu ej är vidare bestämdt än att det skall bli mellan den 1 och den 15 nov.

Och sannolikt på Löfsta.

Men mycket litet folk.

»Så litet som möjligt».

Gumman Ulfsparre är klen.

Så fasligt länge lär hon väl ej mer komma att hänga ihop.²

Hemma är, Gud ske lof, allting godt och väl.

Mätte vi slippa scharlakansfebern, som starkt griper omkring sig, ehuru mest i stadens utkanter.

Mamma och syskonen helsa Dig hjertligen.

Pa

99.

Sthm 20/IX 80
månd.em.

Min kära Adolf,

Tack för ditt bref.

Jag hoppas att det ej är någon fara med din afgangsexamen.

På brefvet lät det nästan som Du ej aldeles säkert räknade på att gå igenom.

Och det vore naturligtvis mycket ledsamt.

Spara därför ej på ansträngningar nu under sista tiden.

Under en kortare tid kan man anstränga sig mer än hvad man står ut med under en längre period.

Och då det gäller en för din framtid så viktig sak, hoppas jag att Du ej tvekar göra det.¹

² Gällde tydligen Louise Ulfsparres bröllop med svågern Carl Nordenfalk. Se brev 30 och 31.

¹ Adolfs afgangsexamen vid Ultuna.

En nyhet som jag kan berätta Dig är att Elisabeth Kreüger i dagarne blifvit förlofvad.

Det är dock hvarken någon grefve eller någon baron.

Icke ens en simpel adelsman.

Men så är han utländning, åtminstone på sätt och vis.

Det är en herr Stephens, som rår om Husaby eller Huseby i Wexiö-trakten.²

Son till en prof. Stephens i Köpenhamn.³

Han anses vara rätt förmögen.

I Carl Henriks ögon uppgår hans förmögenhet till 2,000,000.

»Minst 2,000,000.»

Det är dock sannolikt en nolla för mycket

Men hvad betyder också en nolla?⁴

Fängelsedirektören i Wexiö har fått transport.

Och Gust. Sparre är förordnad sköta tjensten.

Det blir således ingenting af deras flyttning hit till Stockholm.

Och bäst var nog det.

Ännu ha' ej poststölderna upphört.

Nyligen försvann i Göteborg ett bref med omkr. 800 kronor.

Men den tjuften — en kontorskrifvare Frodlund — är åtminstone er-tappad och sitter nu inom lås och bom.

Hoppoms att det må verka litet afskräckande.

Har Du tid att råka bröderne den 24de, så får Du på mina vägnar bjuda dem på en butelj rödvin eller punsch.⁵

Många helsningar till Er alla från Mamma, Syskonen och Hugo.

Pa

100.

Hamburg d. 6/X 80.

Min kära Waldemar,¹

En hjerlig lyckönskan, min kära Gosse, till de fyllda 16 åren.

Mätte de följande sexton förflyta på det sätt, användas på det sätt att,

² Brukspatron J. S. F. Stephens köpte 1867 Huseby bruk i Kronobergs län.

³ George Stephens (1813—1895) fornforskare och språkvetenskapsman. 1855 professor i Köpenhamn. Utgav bl. a. tillsammans med G. O. Hyltén-Cavallius »Svenska folksagor och äventyr» 1844—49.

⁴ Egendomen hade (1908) ett taxeringsvärde av 745.000 kr.

⁵ Förslaget avser tydligen Adolfs examensdag i Uppsala.

¹ Brev till yngste sonen Waldemar. Det första brevet till denne återgavs i facsimil i Postryttaren 1970 sid. 7. Det skrevs redan 1869.

vid deras utgång, Du finner hos Dig ett rent hjerta och ett godt samvete, samt derjemte Du uppnått en sådan ställning som betryggar din framtid.

Det vare sig att Du gått den ena eller andra vägen.

Alla vägar som föra till det målet, äro goda, förutsatt att de äro hederliga.

I sjelfva verket är det sista villkoret aldeles öfverflödigt, emedan på andra än hederliga vägar man hvarken kommer till ro eller till trygghet.

Mycket ledsamt är det att jag ej skall få vara hemma d. 8de.

I tankarne är jag dock med Dig.

En sak skall jag också den dagen köpa åt Dig i Paris, ehuru omständigheterna ej medgifva att det blir någonting dyrare.

Resan har hittills gått lycklig.

Litet trött känner jag mig dock efter tämmeligen sömnlösa nätter och resdagar sådana som i går, då jag från hôtelet i Köpenhamn gaf mig af kl. 6 på morgon och först $\frac{1}{2}$ 10 kom till hotelet här i Hrg.

I dag på f.m. har jag dock fått några timmars ro.

Bantåget till Coeln afgår näml. ej förrän kl. 12,20.

I Köpenhamn råkade jag först på gatan och sedan på mathålet, som bröderne skulle säga, Kreügers och hr Stephensen.²

Den sistnämnde såg rätt hygglig ut, ehuru hans hy och hans hår gjorde det för mig omöjligt att icke i förbigående erinra mig Gamla Testamentet.

Du vet att jag är litet skeptisk i den der vägen.

Den 8 novr blir bröllopet, berättade Elisabeth.

Vid afresan från Köpenhamn råkade jag Hefty, det Norska Ombudet.³

Och vi följas nu åt ända fram.

Så rasande munter är han just icke men det är dock icke så tokigt att ha någon bekant under färden.

Han berättade mig en nyhet, som säkert skall intressera Mamma.

Och äfven bör hafva något intresse för Dig.

Det är att din guffar Rye blifvit Stifts-Amtman i Christiania.⁴

Det är den bästa Amtmansplatsen.

Någonting som i viss mån motsvarar Öfverståhållare hos oss.

² Felskrivning för Stephens. Jfr. brev 99.

³ Jfr. brev 83.

⁴ N. M. Rye (1824—1905) utnämndes till t.f. statsminister av Oscar II under riksstriden 1884.

Hjertliga helsningar till Mamma, Anna och Hugo.
Fredagen skrifver jag till Ma från Paris.
D.v.s. att brefvet bör Månd.morg. vara i Sthm.

Pa

101.

Cöln 7/X 80.
torsd.morg.

Min kära Gosse,¹

I största hast endast några få ord för att säga Dig att jag lyckligen ankommit till Eau de Colognes, till den berömda Domens och till de 11,000 heliga jungfrurnas stad.

Domen i Köln.

¹ Brevet var ställt till Waldemar.

Här är nu allt rörelse och lif för den stundande invigningsfesten.

Och höjda priser.

På väggen till ett ej alltför stort rum som jag bebor, tre trappor upp, står anslaget att priset är pr dygn 8 mark (= 7 kr. 20 öre).

På min högtidliga försäkran att det ej är min mening stadna öfver festen d. 15, har jag emellertid fått rummet till halfva priset.

Mycket varmare än der hemma har jag just ännu ej funnit det.

Kanske blir det dock annorlunda i Frankrike.

Jag ämnar vara i Paris i qväll.

Det är alltid en nedslående känsla, en viss oro, jag erfar då jag reser härifrån.

Och så roligt det än var att råka Er gossar, alla tre, före afresan, var det dock ej utan, att derigenom det kändes ännu mera tomt att fara hemifrån.

Men hoppoms på framtiden!

Så mycket kan ju äfven jag få göra det.

Helsa hjertligen Bröderne, när Du råkar dem.

Pa

102.

Paris d. 26/X 80. Tisd.midd.

Min kära Adolf,

En hjertlig lyckönskan, min kära Gosse, till att lyckligen och väl ha' slutat på Ultuna.

Likasom Du är den äldste af syskonen, är Du också den som går först ut i verlden, och gör det vid yngre år än kanske någon af de andra skall göra det.

Men, om Du nu också lemnar hemmet för att inträda i en mera sjelfständig verksamhet, så låt dock alltid det gamla hemmet blifva ditt rätta och riktiga hem, till dess att äfven Du en gång bildar Dig ett eget hem.

Och äfven, när en gång detta skett, skola vi aldrig, Mamma och jag, så länge vi få lefva, kunna fatta att vårt gamla hem är helt, då Du, min kära, snälla Adolf, fattas der.

Ehuru jag är långt borta, lider jag med Er vid tanken derpå att Du så snart skall lemna oss.

Men så få vi hoppas på återseende.

Och så skola vi aldrig låta långa tider förflyta mellan de gånger vi lemna hvarandra underrättelse om huru vi ha' det.

På det sättet kunna vi lefva in i hvarandras lif och aldrig blifva — om ock aldrig så litet — fremmande för hvarandra.

Jag hoppas få råka Dig i Linköping.

Dagen kan jag ännu ej säga Dig, men sannolikt blir det den 8de eller 9de november.

Är jag icke allt för trött af resan, så hade jag lust att samma dag jag på morgonen far från Korsör, fortsätta resan ända till Linköping.

Jag skulle då ditkomma kl. 1,15 på natten.

Och följande dag strax på e.m. fortsätta resan till Stockholm.

Jag skulle sålunda hinna hem ett dygn tidigare än om jag, som vanligt, öfverläge i Nässjö.

Kanske stadnar det dock vid detta senare, om jag känner mig något medtagen af färden.

Ännu kan jag icke säga något bestämdt om dagen.

Men från Hamburg skall jag sända Dig ett brefkort som bör komma Dig tillhanda åtminstone 24 timmar innan jag kan vara i Linköping.

Låter jag Dig veta det jag kommer på natten, så kan Du väl vara god styra om att ett varmt rum blir bestäldt åt mig, helst på hotel Lindeberg.

Och så kommer Du väl in till staden.

Antingen föregående qväll, i fall Du kan och vill tillbringa natten på hotelet, eller också följande morgonen.

Skulle jag åter komma på middagen, räknar jag alltid på att då genast möta Dig i Linkg.¹

Du minnes hvad jag talade med Dig om en bössa.

Se ut en sådan och köp den innan Du far från Stockholm.

Och gäller det att få en verkligen bra bössa, så låt priset gå opp till 90 à 100 kronor eller äfven något litet deröfver.

Den skall vara ett minne af din slutade studiitid, och jag önskade så mycket mer att Du fick den nu, som jag denna gång nog icke kommer att från Paris hemföra några andra s.k. »saker» än en småsak som jag den 8 köpte åt Waldemar.

Bed Mamma lemna Dig penningar till bössan, äfvensom hvad Du eljest behöfver för resan och för att förse Dig med ett och annat som kan vara erforderligt.

Bland detta var ju äfven ett större stycke matta att lägga under säng och skrifbord m.m.

Jag skall, om några dagar, sända Mamma en anvisning på min lön, som är att lyfta den 1 november, så att Mamma behöfver icke, af omtanke för utgifterne i nästa månad, hindras att lemna Dig hvad som kan befinnas behöfligt.

¹ Adolf beräknades vara på Haddorps gård. Se not till brev 92.

*Och andra klassens resbillet består jag Dig.
Det är ju »Haddorp, Linköping», som Din adress blir vid månadens utgång.*

*Här är allt litet triste emellanåt, då vädret sätter sig på tvären.
Två gånger ha' vi redan haft snö, som dock strax åter försvunnit.
F.n. regnar det som himmelen vore öppen.
Det är dock det värsta.
Ty under kylan kan man likväl gå ute.
Men i regnväder får man sitta inne.
Den enda trösten då är en liten brasa.
Ofta bestående af endast ett eller två vedträn.
Ty man lär sig hushålla med veden då man för 12 vedträn får betala
2 fr. 50 cent.
Det enda som litet muntrar opp en i en dylik situation, är en och annan
middagsmåltid.
Jag har nu två invitationer liggande på bordet och således säker utsigt
till att, sedan jag smått frusit till kl. 8 på aftonen, vid den tiden få i krop-
pet² något som värmer.*

Med utdrifningen af de andliga kongregationerna går här i Paris långsamt.

En hel hop förnämt folk, som sympatiserar med de andliga, har nu mera än en vecka hållit till i klostren, för att närvara vid expulsionen och protestera deremot.

Hvar morgon väntar man polisen, gatorna äro fyllda af menniskor som vilja åse spektaklet, men — ingen polis kommer.

Detta blir i längden tråkigt, icke minst för dem som räknat på att vid tillfället få spela rolen af trons försvarare.

Men hvad göra?

Regeringen vet det icke sjelf.

För att få upplysning i den saken har den nu beslutat inkalla Riksdagen.³

Ty den börjar på att litet smått misstänka att dock icke Gambetta ensam kan ersätta bägge kamrarna.

Gambettas popularitet är i öfrigt f.n. litet i sjunkande.

Men det tros att den snart igen skall repa sig.

² Felskrivning för kroppen.

³ Regeringen Ferry lät under oktober och november 1880 upplösa och utvisa 261 av de trotsande kongregationerna. De religiösa ordnarna underkastades därefter vanlig beskattning.

En massa tidningar yrka på Communens återupprättande.

Dermed menas nu icke precis återupprepande af alla de grymheter till hvilka C. senast gjorde sig skyldig.

Utän man vill att Paris skall bli likasom en stat i staten, ha' sin egen styrelse, helt och hållet oberoende af landets styrelse och riksdag, egna financer och egen armée.

Naturligtvis blir deraf intet annat än prat.

Men så mycket mer af den sorten.

Helsa hjertligen Mamma, Syskonen och Hugo.

Pa

103.

Paris d. 2/XI 80.

Tack, min kära Gosse, för ditt bref af den 24 october.

Jag hade visst alltid räknat på att det skulle gå bra för Dig vid Ultuna, men Du förstår nog att i alla fall det var mig utomordentligt kärt erfara, det Du nu riktigt och med heder afslutat Dina läroår.

PARIS - Les Champs-Élysées

Champs-Élysées.

Snart hoppas jag få råka Dig.

Vi äro sammankallade till imorgon för att då underteckna det fördrag vi afslutat.

Emellertid börjar det nu pratas om att i morgon Tyskland och dess drabant Belgien skulle komma att göra nya svårigheter, hvilka nödvändiggjorde ett uppskof med undertecknandet och följaktligen möjligtvis nödgade oss att dröja här ännu något längre.

Jag hoppas dock ännu att svårigheterna skola kunna öfvervinnas¹.

I sådant fall borde jag kunna nästa söndag vara i Malmö.

Som jag icke vill alltför mycket uttrötta dig, stadnar jag väl emellertid söndagkvällen i Nässjö, för att måndagsmiddagen, d. 8de, vara i Linköping kl. 2,28.

Och så tänkte jag tisd.morg. kl. 7,32 fortsätta färden till Stockholm.

Är det Dig möjligt att öfver natten stadna inne i staden, så tag på något af hotelen två rum åt mig.

I annat fall endast ett rum.

Jag hoppas dock att Du må kunna blifva inne i staden till dess jag reser.

Skulle Du icke kunna, vid min ankomst, vara nere vid jernstn, så går jag till hot. Lindeberg, under antagande att rum äro bestälda der.

¹ Roos deltog i Världspostkongressen i Paris 1880.

Louvren.

Sök i förväg skaffa Dig reda derpå, huruvida I klassens vagnar med morgontåget fr. Linköping, äro uppvärmda eller icke.

Skulle nu någon förändring i afseende å resan komma att ega rum, skall jag särskildt derom underrätta Dig genom brefkort.

Innerligen glad skall jag vara då jag åter trampar Svensk jord och då jag får råka Er alla, den ene efter den andre.

Pa

104.

Köln d. 5/XI 80.

Ännu en gång, min kära Gosse, ett bref från Köln.

Men Gud ske lof, denna gång på hemresa.

Och jag hoppas återigen om en timma sitta i jernvägskupén hvilken dock ännu icke i Tyskland är uppvärmd, ehuru detta var fallet både i Frankrike och i Belgien.

Och det är dock redan fryskallt.

Också har min reskamrat, Norrmannen, i går förkyllt sig så grundligt, att han sannolikt får lof att stadna här kvar.

Detta beror på hvad dom som fälles af läkaren, hvilken vi vänta hvar minut.

För min del har jag sluppit undan med litet hosta och ondt i bröstet, hvilket väl icke ger sig förr än jag kommer hem.

Jag ansåg mig icke kunna annat än erbjuda mig stanna här en eller annan dag hos Hr Hefty, för den händelse att han ej nu får fortsätta resan.¹

Men lyckligtvis afböjde han det sjelf.

Och väl var det.

Ty hårdt hade det varit att nu nödgas göra något uppskof i hemresan.

Tyskarne ha i dessa dagar gjort en ändring i jernvägstidtabellerne, som möjligen gör det svårare att måndag middagen hinna till Linköping.

Jag hoppas dock fortfarande derpå.

Skulle hinder möta, telegraferar jag till Dig från Köpenhamn eller från Malmö.

Hör Du intet vidare af mig, så antag för gifvet att vi råkas måndag middagen.

Pa

105.

Sthm 19/XI 80 aftn

Tack, min kära Gosse, för godt sällskap sist i Linköping.

Något gladt sällskap var jag Dig visst icke på aftonen, men, utom det att jag var dugtigt trött af resan, begynte jag mot kvällen känna det svi-
terne af den der natten i Compiegne skulle bli obehagligare än jag förut
anat.

Onsdag f.m. sökte jag också upp prof^r Wising, som gaf mig medicin och
dertill en veckas arrest på mina rum.

Nu är dock hostan i det närmaste häfven.

Och jag har både igår och idag varit ute.

Löfstadbröllopet har gifvit anledning till mycket prat.

Du vet kanske att af slägten ej voro bjudna andra än Mormor, mbrö-
derne och jag.

Således icke Mamma och ej heller Emelie, Elisabeth eller Sigrid.

Det var väl för att undgå bjuda Em. o. El. som man uraktlåtit bjuda Ma.

Men dumt var det, det ena som det andra.

Min hosta var mig nu en god anledning att bli borta från bröllopet.

Men äfven om jag varit aldeles rask, hade jag väl icke rest, helst sådant
kunat anses innebära, det jag tyckte att man handlat aldeles rätt då man
uteslutit Ma från deltagande i hennes brors bröllop.¹

Emedlertid ha' hvarken Ma eller jag låtsat om ngt.

¹ Den norske delegaten. Jfr. brev 100.

¹ Se brev 98.

Det är dumt visa humör öfver sådana saker.

Men man är oförhindrad att derom tänka hvad man vill.

De hvilka emellertid ej nöjt sig dermed, äro Em. och Elisabeth.²

De ha nog ej försummat ngt tillfälle att för vänner och bekanta beklaga sig öfver sitt missöde.

Elis. begaf sig af på sin långresa i måndags vid sådan tid att hon måste råka de från Löfstad ankomna nygifta och bröllopsgästerne vid Katrineholm.

I början hade hon ej låtsat se någon, ehuru allesammans råkades på perrongen.

Sedermera följde ngt minspel som väl är omöjligt återgifva.

I afton äro Ma, syskonen och Hugo jämte Mormor och mbr Johans hos Carls.

Jag var naturligtvis också bjuden, men, brådtom som jag har med statsregleringen, har jag skylt på Wising och stannat hemma.

I morgon ha vi bedt dem hit till middag, Mormor, Carls och Johans.

»Men nog skall det dröja innan jag gör någon bjudning för Carls», försäkrade Em. häromdagen.

Hvilket dock ej hindrar henne att i morgon äta med dem hos oss.

Jag märker att jag håller på att skrifva ett riktigt sqvallerbref.

Men, hvarför skulle man ej skrifva detsamma som man utan tvifvel skulle tala om, i fall man råkades?

Låt oss snart höra att Du mår bra.

De der 20 kronorna, som jag ej kunde lemna Dig i Linköping, bifogar jag härjemte.

Gud vare med Dig, min kära Gosse!

Pa

106.

Sthm 14/XII 80.

Min kära Gosse,

I fredags skulle jag skrifva till Dig.

Men så blef jag på e.m. störd af besökande, och då jag befarade att Ni afhemten posten i Linköping redan efter nattågets ankomst dit, ansåg jag ej värdt afsända ett bref efter kl. 7 e.m.

Sedan dess ha Upsalabröderne hemkommit.

Gf hade strax före hemkomsten tentamen i rättsencyklopedin och Axel i historien.

² Se brev 86.

Och för bägge gick det bra.

För att i början af jan. kunna tentera i filosofien, får emellertid Axel lof att läsa åtskilligt under ferierne.

Och äfven Gf får lof bereda sig på en tentamen i januari.

Hoppas att icke Ingeborg S₅ härvaro måtte i det afseendet verka allt för störande.

Sedan emellertid en gång Hugo gjort den anmärkningen att I. »deklinerat», ser det nästan ut som litet hvar skulle mer eller mindre fått ett intryck deraf, och hänförelsen blir kanske därför icke så utomordentlig.

Om måndag reser Hugo hem.

Så att den rivalen slipper Du då, när Du en gång hemkommer.

Jag hör att Norrköpingstidningar och äfven andra nu spöka återigen om min förflyttning till Gefle.

Naturligtvis är det bara tomt prat.

Sannolikt till stor del härflytande deraf, att Asker¹ nyligen varit här och dervid äfven uppvaktat Kungen.

Det var dock visst icke för att begära afsked.

Utan helt enkelt för att visa H.Mt en slägtledning han uppgjort och hvilken skulle bevisa att — f.d. Kejsarinnan Eugenie härstammade från en Norrlandsfamilj.

Ingenting mer och ingenting mindre.

Snart få vi väl tänka på att välja in henne i Norrlands Gille.

För Statsrådsspekulationer på min plats anser jag mig också nu tämmeligen tryggad sedan det numera är afgjort att Fll² skall »få» något af kollegierne, sannolikt Kammarkollegium.

Huru det går med Telverket är ännu ej afgjort.

Den frågan skall ännu en gång till Riksdagen.

Regeringen är böjd för saken, men N-r³ sparkar emot allt hvad han kan, och lyckas nog vinna en och annan af de många för hvilka han beklagar sitt elände.

Låt mig veta om Du behöfver penningar för hemresan, och huru mycket.
Ma, Syskonen och Hugo helsa Dig.

Pa

¹ Gustaf Ferdinand Asker (1812—1897) sedan 1861 landshövding i Gävleborgs län. Han avgick 1883.

² Finansminister Hans Forsell (1843—1901) avgick den 30 november 1880.

³ Daniel Nordlander generaldirektör och chef för Telegrafverket 1874—1890.

Sthm 18/1 81.

Min kära Gosse,
 Endast några ord i största hast.
 Jag har nämligen blifvit hindrad af besökande.
 Och brefvet bör strax vara på posten.
 Tack för ditt bref, det jag i dag fick.
 Jag är glad deröfver att Du tyckes trifvas väl och vara rask.¹
 Någon minskning i nöjen och förströelser blir det väl nu sedan de la Gardies lemnat orten.
 Och bäst är kanske det.
 Äfven af nöjen kan det bli för mycket.
 Will man för deras skull icke eftersätta arbetet, så kan lätt nog ansträngningen blifva för stor.
 Att en och annan gång sofva blott en à två timmar på natten, går nog an, då man är ung.
 Men blir det ofta fallet, får man förr eller senare ondt deraf.
 Och bättre är det icke heller att, för erhållande af behöflig hvila, inkräkta på arbetstimmarne.
 Jag tänker derför att bäst är om — som sannolikt blir fallet — under den närmast följande tiden nöjena blifva litet färre.
 Och det oaktadt af fullt hjerta jag önskar Dig all den glädje Du kan få.
 Att litet omväxling kan behövas, inser jag nog också.

Hvad angår de der utgifterne för tillbehör till bössan och för cigarrer som Du tagit hos Tjäder, så icke behöfver Du derför skicka hit några penningar, då jag ju alltid kan afdraga dem på de der månadspenningarne jag lofvade Dig.

Dr Förberg frågade jag härom dagen hvad Du var skyldig.²
 Han kunde då ej säga det, men skulle skicka mig räkning derå.

Gustaf reste i går till Upsala.
 Mbr. Klas kom i dag till staden, och i öfvermorgon kommer Hugo.
 Om torsdag skola Ma, jag och Aa till middag hos Carls.
 I morgon afton till souper hos Rob. Westmans, dit äfven Waldemar är bjuden.
 Herskapet Stephens ha' hemkommit långt innan ämnadt var.

¹ Adolf vistades på Haddorps lantmannaskola i Östergötland. Jfr. brev 92 o. 102.

² Adolfs tandläkare. Se brev 109.

Och på Klas lät det som det vore vid mindre godt humeur.
Se der de få nyheter jag för tillfället kan samla ihop.
Ma och syskonen helsa Dig.
Du kan gerna från mig framföra en helsning till Direktörns och Fru N.³
Det var ju rätt roligt att Du fick det der uppdraget med expositionen.

Pa

108.

Sthm 22/2 81.

Min kära Gosse,
Endast några rader.
Egentligen blott för att Du ej öfver en vecka skall sakna alla underrättelser hemifrån.

Genom ditt bref till Anna ha vi erfarit hvad Du tagit dig till under senaste tiden.

Hoppas att Du stått ut med allt flänget och all dans som väl åtföljt tillställningarne.

Här ha vi det betydligt lugnare.

I går qväll voro dock Ma och syskonen samt Hugo hos friherrinnan Schwerin.

Gjorde der bekantskap med Grabow¹, som de funno mycket hygglig.

Imorgon bittida reser Mamma till Upsala.

Och stadnar väl der till fredagqvällen.

Jag roar mig nu och då — ehuru ej ofta — med en och annan middag.

Vanligtvis är dock dermed förenad skyldigheten att parler francais.

Och, om äfven öfningen kan vara nyttig, så är det ju alltid en liten ansträngning, utöfver sjelfva ätningen.

Bland historier — för att ej säga skandaler — för dagen, är att, sedan herrskapet Ljunglöf gift bort sin dotter i dessa dagar, de — d.v.s. herr och fru L — skola skiljas.

Herr L. skulle strax derefter gifta sig med enkefru Grähs.

Kanske är dock alltsamman en anka.

Det sägs nu att historien blifvit utspridd af Fäderneslandet.²

Under den här senaste kalla tiden ha' vi litet ändrat om inredningarne här hemma.

³ Troligen rektorsparet Nordströms på Haddorp. Jfr. brev 110.

¹ Se brev 76.

² Fäderneslandet, radikal skandaltidning som sedan 1853 utgavs i Stockholm. 1865—98 redigerades den av S. M. Ödman. Ägare var boktryckaren J. F. Hagström.

Sitta nu alltid i salongen i st.f. i Kabinettet som f.n. knappt kan hållas varmt.

Framför mellersta fönstret i salongen står en soffa, ett bord och några fåtöljer.

Och det är nu der vi tillbringa våra aftnar.

Det var ingen vigtig underrättelse.

Men den sätter Dig i tillfälle att i tankarne orientera Dig hos oss.³

Ma och syskonen helsa Dig.

Pa

109.

Sthm 15/III 81.

Min kära Gosse,

Ditt sista bref har icke kunnat undgå att göra mig ledsen, då jag deraf erfarit att Du en god tid laborerat med en skuld, som Du hållit hemlig.

Jag vill nu icke inlåta mig på någon undersökning af frågan, om denna skuld varit nödvändig eller icke.

Jag skall gerna medgifva att det bidrag jag lemnat både Dig och bröderna, icke är af de större.

Jag tror nog att mången far lemnar sina söner betydligare underhåll.

Om, sådant oakadt, jag ej höjt summan, är detta helt enkelt därför att jag ej haft råd dertill.

D.v.s. jag har ej kunnat göra det utan att sätta mig i skuld och derigenom — om jag plötsligt fölle ifrån — sätta Mamma i nödvändigheten att sälja det lilla vi hafva, kanske på auktion afyttra det till underpris, ensamt för skuldens betalande.

Det kan dock ändock bli knappt nog för Mamma och barnen, om jag faller ifrån.

Och huru länge sådant kan dröja, är ju mycket osäkert.

Men åtminstone ville jag skydda er, efterlevande, från nödvändigheten att öfverlemna boet till sköfling.

Det har många gånger utgjort mitt bekymmer — och lär nog komma att utgöra det, så länge jag ännu lefver — huru, sedan jag bortgått, det skall ställas för Mamma och dem bland syskonen, som då ännu aldeles icke kunna försörja sig sjelfva.

Allt detta för att förklara Dig, hvarför ditt underhåll icke blifvit rikare än det är.

Det är naturligtvis för husets kassa en stor fördel att Du kommit så tidigt ut i verlden och derigenom redan nu kan hjälpa Dig med ett ringare bidrag hemifrån.

³ Gäller tjänstebostaden i Posthuset vid Rödbotorget. Se Posttryttaren 1969 sid. 42.

Jag skall också icke undandraga mig att lemna Dig den hjälp som kan behövas för att betala den gäld Du må ha ådragit Dig.

Men — det är hvad jag framför allt annat lägger Dig på hjertat — säg mig härom, som om annat, sanningen och hela sanningen.

Och, sedan nu denna svårighet öfvervunnits, lofva mig att taga Dig till vara för all skuld, hvilken ej göres för ett tydligen produktivt ändamål.

Skuldsättningen är i allmänhet en mycket farlig och betänkelig sak.

Och det förekommer mig som vore den på en bana, sådan som den Du valt, ännu farligare än för mången annan.

Om t.ex. en tjänsteman, synnerligen i de lägre graderna, blir känd för att vara skuldsatt, så är det visserligen icke för honom någon rekommendation till befordran, men det hindrar dock icke alltid hans fortkomst, och, hvad man ofta nog ser, det gör icke för honom omöjligt att förtjena sitt uppehälle med hvarjehanda slags arbete.

På Din bana åter måste, då man icke har till ryggstöd en förmögenhet, framgången blifva nästan i allo beroende af det förtroende man förmår ingifva.

Och Du fattar nog sjelf huru svårt detta skall blifva för den om hvilken man vet eller misstänker att han drages med skuld.

Jag ber Dig ännu en gång ärligt och fullständigt säga mig huru affärerne stå för Dig.

De begärda 30 kronorne bifogas emellertid.

Dem behöfver Du ej afdraga på Dina månadspenningar.

Bössan som Du fick, kostade ju verkligen icke 100, utan 130 kr.¹

Och genom att nu lemna Dig ytterligare dessa 30 kr. gör jag således icke annat än betalar fulla priset för bössan.

På det sättet blir den ju också helt ett minne utaf din avslutade studiekurs.

Från Tandläkaren Förberg har till Dig kommit en räkning på 35 kr.

Äfvenså en räkning från klädeshandlaren, hvars belopp jag dock ej för tillfället kan uppgifva.

Jag skall lägga ut för både den ena och den andra räkningen.

Hemifrån är icke mycket att förtälja.

Vi ha' denna vinter lefvat mer i stillhet än någonsin.

Gustaf har i dessa dagar följt C. Bahr på en tingsresa.

Från Axel hade jag bref här om dagen.

Och jag tror att både han och Gf sköta sig bra och läsa rätt ordentligt.

¹ Tydligen hade Roos lyckats pruta priset på geväret och kontant betalt 100 kronor.

Unga herr Burman, som Du väl lär känna från Upsalatiden, har i dag öfver Ålands haf begifvit sig till Finland.

Han har fått någon plats i Ekenäs.

Med honom skulle följa din fordne kamrat Munck.

Det blir sannolikt icke någon så angenäm resa.²

Mamma och Syskonen helsa Dig.

Så gör ock Hugo.

Pa

Du vet att vi här hemma bruka delgifva hvarandra de bref vi från någon af Er erhålla. Det har jag dock ej, hvad syskonen angår, velat göra med ditt sista bref. Då du skrifver om affäerna, är det bäst att göra det på ett särskildt papper, så att det öfriga kan lemnas till genomläsande äfven af syskonen.

110.

Sthm 22/III 81.

Tack, min kära Gosse, för ditt bref.

Hvad jag skref, skall Du icke taga som en förebråelse.

Det var icke min mening.

Men väl var det en önskan att rätt allvarsamt lägga Dig på hjertat vigten och angelägenheten af att akta Dig för all skuldsättning.

Åtminstone all skuldsättning som icke står i samband med en affär, såsom ju fallet vore om exempelvis i framtiden Du öfvertog ett arrende och behöfde låna penningar för anskaffande af inventarier eller dylikt.

Det räknas ej till vigilanslån.

Och ett sådant lån behöfver ej nödvändigtvis rubba förtroendet till ens soliditet.

Och, skulle af en eller annan anledning, Du komma i någon svårighet, så säg mig öppet, huru det är.

Det är icke sagdt att jag för tillfället kan hjälpa Dig.

Men att jag ville det, bör Du veta.

Och att ett sådant förtroende åtminstone ej kan göra Dig någon skada, det är ju afgjort.

Medan vi äro inne på frågan om affäerna, så vill jag nämna, att jag betalat tanddoktors räkning, hvilken syntes mig nog dryg.

Den binder jag vid mitt bälte.

² Troligen med isbåten via Grisslehamn—Eckerö.

De medel Du bedt mig utlägga för räkning, äro	
till vapenhandlarn	24,15
å klädeshandl. Sundströms räkning	48,75
till Tjäder	10,00
	<hr/>
	= 82,90.

Kan — utan att Du kommer i någon svårighet — Du undvara det der månadsanslaget, till dess att förenämnda belopp blifvit ersatt, så håller jag t.v. in de der 10 kr. pr månad.

Skulle åter sig visa att Du ej f.n. kunde hjälpa Dig utan något sådant der bidrag, så får Du väl låta mig veta det.

Axel kom och öfverraskade oss i lördags på e.m. och stannade hemma till i går middag.

Han var kry och rask och skulle kanske dröjt hemma ännu en dag, om ej han velat i går afton närvara å juridiska föreningen, der Gf skulle uppträda.

Gf, hvilken gerna disputerar, lär ock anses vara »styf» nog i sådana der idrotter.

Ett rykte går att Ingeborg Sparre skulle vara förlofvad med löjtnant Zethelius.

Och, äro de ej förlofvade, så antages det åtminstone att hon ej skulle hafva någonting deremot.

Både Axel och Hugo togo saken med ett lugn, som de kanske ej skulle ådagalagt om i somras frågan kommit på tapeten.

Jag hoppas att det är med Dig på samma sätt.

En annan förlofning, som redan eklaterats och som Du kanske också längesedan erfarit, är Amy Trozellis med löjtnant Kull.

Han är vid något Skånskt hästregemente.

Löjtnanter och skåningar synas vara Trozellernas svaga sida.

Här hemma ha' vi i dagarne funderat på huru vi skola ställa det med sommarséjournen.

Wising vill ena gången skicka mig till Pyreneerna, andra gången till Ems, men jag tänker att det stannar vid Lysekil.

Ma vill att jag skall taga Aa med mig.

Och jag tänker att både hon och Ma sjelf kommer att följa med.

Gf lär önska stanna i Upsala öfver sommaren, för att riktigt läsa på skarpen.

Waldemar har spekulerat på någon fotvandring.

Då väl *Du* största delen af sommaren är bunden vid Haddorp, vore det sålunda endast *Ax.* som det skulle återstå »att placera».

Och med honom blir det väl också någon råd.

Sjelf framkastade han idéen att med några kamrater accordera sig in på landet och lefva bondlif.

»Riktigt bondlif», menade han.

Äfven *mbr.* Carl och *Sophie* fundera på att fara till någon badort.

Sannolikt dock till någon af »de minsta».

Der det är mycket litet folk och »mycket billigt», tycktes vara *Ss* mening.

Jag lemnar dock derhän om det blir mycket billigare att — der någon restaurant ej finnas — hafva eget hushåll i stället för att i Lysekil äta sina middagar på schweizeriet.

Kungen anses, som *Ni* väl veta, nu mera vara utom all fara.¹

Riksdagen antages verkligen sluta till påsk.

Och en ny chef har teatern fått.

Men — om också alla äro ense derom att den förra² bort längesedan ersättas af en annan — är det dock just ingen som fattar hvarför denne andre skulle bli just herr *Westin*.³

Om icke för att *Ehrens*värd skulle slippa honom i *Gbg.*

Ma, syskonen och *Hugo* helsa *Dig.* *Ma* hade tänkt på att skrifva i dag, skjuter nu upp det till fredagen.

Pa

Det tycks, det här, bli ett riktigt förlofningsbref. Nu kommer *Aa* och talar om en ny förlofning. En af de der frökvarne *Zethelius*, som *Du* kanske sett hos *mobr.* *Johans*, har idagarne förlofvats med en ung baron *Ugg-*
las, son till afl. grefve *U.*

Genom *Olle Strandberg* fick jag nyligen underrättelser om *Dig.*

Du kan gerna vara god och helsa *Nordströms* från mig.

¹ Oscar II hade under vintern ådragit sig en lunginflammation när han i ett fuktigt oeldat kassavalv skulle välja present till blivande kronprinsessan Victoria av Baden.

² Erik Wilhelm af Edholm (1817—1897) var åren 1866—1881 »förste direktör» för de Kungliga teatrarna.

³ Henrik Laurentius Westin (1824—1899) sedan 1859 landssekreterare i Göteborgs- och Bohuslän. I april förordnades han till överintendent och chef för de Kungliga teatrarna i Stockholm. Redan 1883 återgick han till sin tidigare tjänst i Göteborg.

Tack, min kära Gosse, för ditt bref.

Det blir ovanligt kort besvaradt, emedan jag, par timmar längre tid än beräknadt var, blifvit uppehållen i en mycket nyttig och praktisk inrättning som kallas Ordenskapitet.

Dervid fick jag höra vår gamle vän Carl Ifvarson utnämnas till Wasariddare.¹

Igår voro Ma, Aa och jag på middag hos Skogmans.

Din gamla vän Minna hade vuxit rätt mycket, blifvit jemnförelsevis mager och tystlåten.

Hon tog sig verkl. på det sättet bättre ut än i Lysekil.

Der råkade jag ock en direktör Hazelius, som hade varit tillsammans med Dig i Linköping.

Det är alltid roligt att träffa tillsamman med någon som sett Dig eller någon af bröderna.

Och han talade ganska vänligt om Dig.

Men ändå . . . jag kunde icke rätt med karlen.

Och ej så litet framfusig förekom han mig.

Nu ändtligen ha'n I väl reda på den Hamiltonska skandalen.

Ehuru det ej numera kan bevisas, är det dock utom allt tvifvel att han begått förfalskningsbrott.

Hans brorson Raoul, hvars namn han egentligen eller åtminstone företrädesvis förfalskat, har emellertid förmåtts att inlösa reverserna.

Och snart skall väl H. vara på väg till utlandet, för att, hoppas man, aldrig återkomma.

Emellertid lär han vara kry och endast förundra sig öfver att folk gör så mycken affär af en dylik småsak!

Ma ber mig säga att hon i dag tillsändt Dig en nattsäck eller kappsäck, innehållande något kläde.

Sista dagen bröderna voro hemma, voro vi allesammans till middag hos mbr. Johan, alltsamman till stor öfverraskning för Axel.

Johan hade dagen förut hemkommit från Florens.

Sedan dess har ånyo tsarens tillstånd försämrats, och osäkert nog anses det vara huru det går till slut.²

Mamma, syskonen och Hugo helsa Dig.

Pa

¹ Se brev 55.

² Alexander II (1818—1881) hade den 13 mars utsatts för ett bombattentat med dödlig utgång. Alexander III (1845—1894) besteg kejsartronen redan samma dag (=25 mars enl. vår kalender). Meddelandet härom hade inte nått Stockholm när brevet skrevs, vilket tyder på att det feldaterats. Bör vara 26 mars.

Min k. Gosse,

Af dina senaste bref synes det framgå att Du gerna önskade komma hem något på våren, men ännu ej visste, när det kan blifva Dig möjligt.

Jag behöfver icke säga Dig att också vi här hemma blefve mycket glada vid att få se Dig här.

Kan Du komma något på våren, så borde vi dock ställa så till att vi ännu en gång allesamman finge vara tillsamman, d.v.s. att äfven bröderna från Upsala kunde hitkomma.

I det afseendet passar icke den 15 maj så aldeles bra, emedan då Axel strax efteråt måste återvända till Upsala för att inmönstras till beväringsexercisen.

Men fr.o.m. den 18 till den 27 lär han med säkerhet vara hemma.

Sedermera hemkommer han väl också mellan bägge exercisperioderna, det vill väl säga så der mellan den 12 och 16 juni.

Omkring d. 18/VI torde åter jag komma att resa härifrån.

Frågan är nu om Du kunde ställa din resa så att vi råkades här allesamman.

Vi ha' tänkt litet på den 22 maj — hvilket är den dag då Ma och jag för 25 år sedan förlofvades.

Men passar icke den tiden för Dig, så välja vi någon annan tid.

Låt mig emellertid höra Dina tankar i ämnet.

Gustaf hemkom i lördags och stannar sannolikt hemma åtminstone till den 22.

Han kan nog också senare komma hem hvilken dag som helst, ehuru, då det lider till medlet af juni, han väl får mycket brådt till sin tentamen för prof. Nordling.¹

Både Mamma och Anna hoppas i år få göra ett besök också på Hadorp. De äro äfven bjudna att med mig helsa på Osc. Mörner.²

Vi tänkte kombinera de der bägge besöken, antingen vid resan till eller från Lysekil.

Troligen det senare om vi nu råka Dig på våren.

¹ Ernst Viktor Nordling (1832—1898) professor i svensk civilrätt (1868) vid Uppsala universitet.

² Julius Oscar Mörner (1816—1888) godsägare och politiker. Ägde egendomarna Herrborum och Kåreholm i Östergötland. Se brev 89.

Underrättelserna från Florens låta åter sämre.

Tyfoidfiebersn anses visserligen vara öfverstånden, men i stället har det onda slagit sig på bröstet.

Och sedan Louise³ nu legat till sängs åtta veckor, lära också krafterne mest vara slut.

Ett telegram som ankom i går afton, lär icke gifva mycken anledning till hopp.

Ehuru det icke anses aldeles omöjligt att L. ju kunde komma sig, så lär dock telegrammet låta veta, att någon synnerlig utsigt dertill ej förefinnes.

Man har underrättat L. själf om hurudant hennes tillstånd anses; hvar-till hon svarat att hon längesedan upphört att hysa några illusioner om att kunna hemta sig.

Omkring d. 8 juni får jag sannolikt hit en Dansk och en Norrman, med hvilka jag skall förhandla.

Hoppas dock att det är gjordt på omkring 8 dagar.

Sedan far jag väl till Göteborg och Skåne samt slutligen till Lysekil, dit Ma och Anna, i medlet af juli, få taga sig fram på egen hand.

Du nämnde i ditt bref till Ma att, då Du finge tillgång, Du skulle tillsända mig de der 25,50 som jag nyligen lagt ut för Dig.

Icke behöfver Du göra det, då ju jag kan innehålla de medlen, likasom andra, på det der lilla handpenningbeloppet som jag lofvat att månatligen tillhandahålla Dig.

Mamma och syskonen helsa Dig.

Så gör ock Hugo.

Pa

Af tidningarne har Du kanske sett att i går afton Scholander⁴ plötsligen afled, säkerligen af slag.

113.

Sthm 20/VI 81.

Min k. Gosse,

Du har under den senaste tiden mer än vanligt lemnats utan underrättelser hemifrån.

Och det är tokigt nog, det.

³ Se brev 98.

⁴ Fredrik Wilhelm Scholander (1816—1881) avled den 9 maj 1881. Han hade varit intendent i Överintendentsämbetet (Byggnadsstyrelsen) sedan 1864 och Roos hade samarbetat med honom i flera postala byggnadsfrågor.

För hvad angår den del jag har deri, så härflyter detta af den stora brådskan under de senaste dagarne, då jag bör undångöra alla efterliggande saker, för att komma härifrån, och under allt detta har att dras med dessa danskar och denna norrman, som äro här för att underhandla om en del postsaker.¹

Dessa förhandlingar göra att jag ännu ej kommit härifrån och sannolikt ej kan lemna Stockholm förr än par dagar efter midsommar.

Jag far då vesterut till bergslagen och Wermland, för att nära medlet af juli inträffa i Lysekil och der emottaga Ma o Aa.

Anna och Wr reste i lördags ner till Småland och ha' lyckligt kommit fram till Bm.²

Ma, som haft och har mycket att rusta till sommaren, och som nu en par dagar icke är aldeles rask, reser nog icke härifrån förr än om lördag.

Hon far då ner till Bm, för att dröja der till den 14 juli.

Midsommaren kommer sålunda Ma och jag att fira i Stockholm, och det blir nog i all stillhet.

Vi gjorde undan vårt rummel igår, söndag, då vi voro ute på tu man hand och åto middag på Hasselbacken.

Till i morgon har Ma, för att fira min namnsdag³, bjudit Elisabeth till middag.

Du vet väl nämligen att El. hemkommit.

Hon har icke blifvit allt för mycket »Katolsk i hovedet» och någon förförfning med Påfven synes icke ha' varit i fråga.

Men litet betagen i gubben är hon allt.

För öfrigt har hon magrat något, hvilket ej misskläder henne.

Axel var hemma för några dagar sedan mellan första och andra beväringsexercisen. Nu håller han på igen dermed och har det väl hett nog, stackars gosse.

Hvart han skall taga vägen i sommar, är ej ännu afgjort.

Finnes ej någon annan utväg, får han väl, enligt Mormors inbjudning fara till Bm.

Men han önskade gerna något annat.

Det har varit fråga om någon kondition, men icke lyckats.

Så ock om att komma till ngn domare.

Jag har skrifvit derom till gubben Westman i Vexjö, men ännu ej fått svar.

Gf stannar öfver sommaren i Upsa, men far väl dock ner på par veckor till Småland.

¹ Jfr. brev 112.

² = Blekhem se brev 10.

³ Alf-dagen den 21 juni. Troligen avses dock Adolfsdagen den 23 juni.

Hjertliga helsningar från Mamma.

Vill Du skriva till mig i slutet af månaden, så adressera brefvet till Örebro eller Lindesberg.

Pa

114.

Arboga d. 4/VII 81.

Tack min k. Gosse, för ett bref det jag från Dig fick strax innan jag för en vecka sedan lemnade Stockholm.

Efter det har jag varit på rörlig fot, i Upsala, Sala, Vesterås, Eskilstuna, Nyköping, Trosa.

Det börjar, då man blifvit äldre, kännas litet ansträngande, att så der vara i jemn rörelse, tala med ständigt nya menniskor och besvara en hop frågor, af hvilka icke alla äro så qvicka.¹

Och så håller jag på att bli litet led vid allt hvad småstäder heter.

Det är sant: de ha litet mer grönt än i Stockholm.

Men — tack vare denna vegetation och boskapen som vandrar på gatorne — så har man också nöjet af myggmusik och myggbett hela nätterna.

Sälla sig då dertill råttor, som fallet var i Trosa — så vet man att man lefver.

Aldrig har jag sett ett sådant råttkonsilium.

Så snart jag släckt ljuset, knappade det i hvar horn. Och så ett evigt tassande på golfvet, fram och tillbaka.

Slutligen tände jag på ett ljus, satte det i botten af handfatet och lät det brinna hela natten.

Råttorne, hvilka sannolikt erfarit att upplysningen är en sak som medför betydliga vådor — fråga bara Klas Lewenhaupt — råttorna höllo sig sedan stilla hela natten.

Lägger man ihop det ena med det andra, så blir slutsatsen att, är man svensk och vill blifva i Sverige, så skall man bo antingen i Stockholm eller ok på landet.

Man har nog säkert ännu mera myggor på landet än i småstäderna, men så hör det till piesen och så har man der verkligt ren luft och verklig grönska, icke bara pilhäckar och potatisland.

Axel, som visst slutade exercisen i går, skall sedan resa till Blekhem, hvaråt han för öfrigt väl just icke är så fasligt förtjust.

Jag tänkte att han kunde få fara på jernväg och helsa på Dig under vägen.

¹ Roos var då 57 år gammal.

Det blir ju icke någon så stor krok.
Och jag tänker Du kunde väl hysa honom för en eller annan dag.

Om några timmar reser jag härifrån till Örebro samt vidare till Lindesberg och Kopparberget.

Huru jag sedan kan komma att ställa resan, beror på omständigheter, dem jag ännu ej kan bedöma.

Men vill Du i de närmaste dagarne skriva till mig några rader, så tror jag bäst är adressera dem på Karlstad.²

Gud vare med Dig, min k. Gosse.

Pa

115.

20/VII 81.¹

Många och hjertliga lyckönskningar, min k. Gosse, på Din födelsedag. Osäkert nog är kanske om detta hinner Dig den dagen.

Jag hoppas det dock.

I postanvisning sänder jag Dig 20 kronor, af hvilka jag tänker att Du kan ha' mera nytta än af någon s.k. sak, som jag köpte här.

Hoppoms att nästa år vi alla må få vara tillsammans d. 22 juli.

Pa

116.

Sthm 8/VIII 81.

Min kära Gosse,

I största hast några få ord.

Härjemte Ditt studentbetyg.

Du har väl, innan Du söker den der Kilandaplatsen¹, förvissat Dig derom att vilkoren äro åtminstone lika goda som i Hp², om ej bättre.

Ty ensamt lönens belopp är naturligtvis ej afgörande, — om — som jag förutsätter — i K. ej består fritt vivre.

Men fri bostad är det väl åtminstone?

I öfrigt kan ju möjligen denna anställning vara för Din framtid så mycket förmonligare, att man ej bör se ensamt på den ekonomiska sidan af saken.

² Tydligen en av de återkommande inspektionsresorna .

¹ Brev till Adolf som fyllde 23 år den 22 juli, troligen skickat med järnvägsposten under resan.

¹ Kilanda i Älvsborgs län där lantbruksskolan för norra delen av länet fanns vid Kilanda gård.

² Haddorp.

Wet Du, hvilka som sitta i Direktionen öfver K.?

Jag tar för gifvet att Gr. Sparre³ har något att säga i saken.

Jag har därför beslutat skriva några ord till honom.

Ehuru vi tänka mycket olika i många saker, har det alltid varit likasom en slags vänskap oss emellan.

Och har han icke redan lofvat bort sin röst eller har han icke något särskildt intresse vid att gifva den åt någon annan, så håller jag det icke för osannolikt att han kan fästa något litet afseende vid min önskan.

Hoppoms det, om det är till Ditt bästa.

Ma och Aa voro mycket nöjda med sitt besök på Haddorp och tacka värdfolket för mottagandet.

Sjelf är jag numera nästan aldeles återställd.

Kommer dock nog ej härifrån förr än i oktober.

Helsingar från oss alla.

Pa

117.

Lysekil d. 12 aug. 81. e.m.

Min kära Gosse,

Om det nu är den ogynnsamma väderleken eller någon annan omständighet som i år gifvit fart åt den s.k. Lysekilssjukan, ett faktum är det att den gripit omkring så att, enligt doktorsn uppgift, under de sista dagarne mer än hundra personer angripits deraf.

Vi ha' också fått vår släng deraf, Ma dock endast lindrigare.

Som jag par, tre dagar måst hålla sängen, har jag hittills ej kunnat göra något synnerligt med anledning af Dina två senaste skrivelser.

Jag har dock på börjat ett bref till C.v. Möller.

Och så har jag muntligen talat vid Montg. Cederhielm och Arrhenius¹, hvilka bägge äro här i Lysekil.

M C. visste icke af någon plats.

Arrhenius, som visst i agrikulturvetenskaplig väg är en humbug, har dock tämmeligen reda både på dem som behöfva förvaltare och dem som söka sådan plats.

Hans åsigt var emellertid att, under vanliga förhållanden, det nu vore för sent tänka på en dylik plats till detta års höst.

Endast någon helt och hållet särskild omständighet, af undantags beskaffenhet, kunde, enl. Aii mening, verka derhän att ännu icke den som

³ Nils Gustaf Alexander Sparre (1834—1914) lantbrukare, politiker. Ledamot av Första kammaren 1870—1908. V. ordf. i Skaraborgs läns landsting 1876—83. Brukade till 1885 fädernegården Almnäs.

¹ Johan Petter Arrhenius (1811—1889) botanist, agronom. Sekreterare i Lantbruksakademien 1862—1884. En av skaparna av Ultuna lantbruksinstitut.

till hösten behöfver förvaltare, derom träffat aftal.

I öfrigt, sade As, är ingen så väl i tillfälle att skaffa en sådan plats som Direktör Nordström.

Och en rekommendation af honom väger mycket.

Jag kan icke neka att — huru litet jag nu ock förstår sådana saker — det förekommer mig som skulle As hafva rätt i fråga om tiden för en förvaltareplatss sökande.

Jag tror nog att Du räsinnerar riktigt i fråga om den ringa nytta Du hemtar af ytterligare ett års vistelse vid Haddorp.

Af ett och annat i Dina bref slutar jag ock dertill att Du gerna önskade slippa tillbringa der ännu en vinter.

Och jag undrar ej deröfver.

Men jag befarar att numera knappt finnes något val.

Och då få vi väl lof finna oss deri.

Utom det att på sådant sätt vi få tid på oss att, innan det ännu för sent, höra oss om på flere håll, vinner Du alltid dermed en fördel.

Det är att Du är ett år äldre.

I allmänhet kan fördelen här af anses tvifvelaktig nog.

Åtminstone synes det så då man närmar sig Sextiotalet.

Men, enligt Arrhenii påstående, vore det mer än en godsegare, som hyste någon betänklighet att till inspektor antaga en man, som ej fyllt mer än 23 år.

Och det kan väl hända att Aii påstående ej helt och hållet saknar grund.

Han, As, talade äfven, om att vid nästa riksdag blir fråga om inrättande af ytterligare en landtbruksskola, denna gång på Dalsland.

Och han menade att, om Du kunde få särdeles godt betyg från Haddorp, Du väl kunde försöka erhålla direktörsplatsen vid den nya skolan.

Huru dermed må vara, kan jag ej bedöma.

Icke heller om As sjelf trodde eller icke trodde på saken, eller om han framkastade tanken på en sådan plats endast för att, för tillfället, komma ifrån mig.

Emellertid kan det ju vara skäl tänka på affären, om också endast som en tänkbar möjlighet.

Allt hvad jag kan, vill jag naturligtvis göra för att hjälpa Dig i fråga om vinnande af en plats.

Jag skall ock med första skrifva till Odelberg², som nog gerna vill göra mig en väntjänst, om han det kan.

Men jag befarar att Du får bereda Dig på att stanna på Hp öfver vintern.

² Se brev 52 o. 55.

Mera härom då vi, hoppas jag, snart råkas.
Vår n.v. plan är att resa härifrån den sista augusti.
Vi skulle då s.d. på aftonen vara i Herrljunga, 1 sept_ i Jönköping, der jag har förrättningar, samt den 2 på midd. i Linköping.
Naturligtvis önskade vi komma ut till Haddorp.
Det beror på Dig och på hvad Du anser lämpligast, när vi skola göra besöket der.
Vi hade ämnat redan d. 3 på middagen fortsätta resan från Linköping till Kåreholm, der vi lofvat aflägga ett besök.
Men vi kunna ock, om det så faller sig, dröja i Linköping till den 4 på middagen.
Låt mig veta din mening i saken.
Här börjar badgästernas antal märkbart aftaga.
Och mindre underligt är det med en sådan väderlek.
Från och med morgondagen börja vi segla med Lagerbjelkes.
Jag framförde din helsning till Grefv_n, som bad mig hjertligen helsa Dig tillbaka.
Också fr. Gust. L. kan jag helsa Dig. Han har blifvit mycket allvarsam och tyst, hvilket man — med eller utan skäl? — sätter i samband med ngn hjerte-affär.
Många helsningar fr. Ma och från Aa.

Pa

Just nu hade Ma bref fr. Gf.
Du vet väl att han genomgått den tentamen (i Civilrätt) på hvilken han läst de senaste månaderne. Han är nu, för par veckor på Blekhem.
Direktör N-m vill väl ha' snart svar om Du stadnar der ytterligare ett år eller icke. Och kan Du ej dessförinnan erhålla bestämdt löfte om annan plats, så synes mig att Du borde svara »ja» på hans anbud.